
Arbeidsongeval: regels voor het gebruik van ladders niet toegepast

In een tuincentrum in West-Vlaanderen vond in 2018 een arbeidsongeval met een ladder plaats. Een kort verslag van dit ongeval in de krant reikt een aantal feiten aan die aantonen dat de richtlijnen voor het werken met ladders wel degelijk hun nut hebben. In dit geval werden ze echter niet toegepast, met als gevolg dat de werknemer een dodelijke val maakte.

Onderwerpen: [Werken op hoogte](#), [Machines en arbeidsmiddelen](#), [Ongevalsonderzoek](#)

©: preventActua 08/2020

Last change: 13.04.20

Val vanop vier meter

Het slachtoffer werd door een collega onderaan de ladder gevonden. Hij werd nog naar het ziekenhuis gebracht, maar overleed enkele dagen later. Het onderzoek wees uit dat hij een val vanop vier meter hoogte had gemaakt.

Oorzaken?

Wat er precies gebeurde, is niet altijd goed op te maken uit een krantenbericht, maar enkele zinnen uit het artikel reiken elementen aan die erop wijzen dat de wettelijke regels niet zijn toegepast, m.n. [Codex welzijn op het werk, Boek IV Arbeidsmiddelen, Titel 5 Arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte](#).

Risicoanalyse!

Zo vermeldt het artikel het volgende: “Het arbeidsauditoraat stelde vast dat er geen risicoanalyse was uitgevoerd. [...] Om dergelijke werken uit te voeren, had de werkgever eigenlijk een stelling moeten plaatsen.”

Het gebruik van een ladder moet gebaseerd zijn op een risicoanalyse om uit te maken of een ladder het aangewezen arbeidsmiddel is. Indien dit het geval is, moet bepaald worden hoe de ladder veilig kan ingezet worden.

De wetgeving bepaalt nadrukkelijk dat een ladder niet mag gebruikt worden als 'werkpost', tenzij voor kortdurende, weinig risicovolle taken of wanneer het niet mogelijk is om de kenmerken van de arbeidsplaats aan te passen (codex, art. IV.5-4). Uitgangspunt is dus de voorkeur voor een veiliger arbeidsmiddel dan een ladder (bv. een steiger), maar in bepaalde omstandigheden én op basis van een risicoanalyse mag een ladder toch gebruikt worden.

Bepalen of een ladder ingezet wordt

Voor het maken van de afweging of een ladder al dan niet ingezet kan worden, kan rekening gehouden worden met:

- organisatorische aspecten (bv. bereikbaarheid van de werkplek, opstel mogelijkheden);
- veiligheidsaspecten (bv. risicovolle werkzaamheden, risico's bij gebruik van een ander arbeidsmiddel);
- economische aspecten (bv. vervoers- en opstelkosten);
- aard van de werkzaamheden (bv. duur, vereiste krachtoefening, reikwijdte, hoogte).

Beslissingsschema's

In Nederland is een model ontwikkeld dat twee beslissingsschema's bevat. Het eerste laat toe te bepalen of het werken op ladders is toegestaan of dat men een beroep moet doen op een veiliger arbeidsmiddel. Het tweede beslissingsschema bepaalt de criteria die moeten worden nageleefd om veilig te kunnen werken met ladders (VNO, [Leidraad - Veilig werken op hoogte: keuze van het juiste arbeidsmiddel](#)).

Stabiel opstellen

Verder staat er te lezen in het artikel dat “[...] de bewuste ladder ook te kort [zou] geweest zijn. Het was daardoor vooral moeilijk om vanuit de goot terug op de ladder te stappen. [...] Hij was ook alleen aan de slag, terwijl er normaal gezien een collega helpt om de ladder tegen te houden.”

Bij de keuze van de ladder is het nodig om rekening te houden met de aard van de werkzaamheden en de plaats waar ze moet opgesteld worden. Voor een ladder die tegen een muur wordt geplaatst, is het bijvoorbeeld belangrijk om de ladder in de juiste hoek te zetten (65° à 75°) en ervoor te zorgen dat de ladder ten minste één meter boven het hoger gelegen werkvlak uitsteekt. Het laten vasthouden van de ladder door een collega is een oplossing die als extra maatregel kan ingezet worden. Zeker bij ‘alleenwerk’ is het aangewezen dat een collega een handje toesteeft. Maar, het vasthouden van de ladder mag nooit in de plaats komen van een goede opstelling. Belangrijker is een stevige ondergrond waarop de ladder onderaan stabiel staat.

Veroordeling

De werkgever van de werknemer die de dodelijke val maakte, werd veroordeeld voor de correctionele rechtbank tot 24.000 euro boete, waarvan 6.000 euro effectief.

Bron:

Krant van West-Vlaanderen, Geldboete voor dodelijk arbeidsongeval in tuincentrum, 9 november 2019, www.kw.be